

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE- OG LIKESTILLINGSDEP.
Arkiv: 364.0
Dato: 17/10-07
Saksnr.: 2007/012361-007

**SYSSELMANNEN
PÅ SVALBARD**

**GOVERNOR OF SVALBARD
ГУБЕРНАТОР СВАЛЪБАРДА**

Vår saksbehandler:
Elisabeth Bjørge Løvold

Vår dato:
15.10.2007

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)
2007/00881-2

Deres dato:
03.09.2007

a.008
Deres ref:
200701236

Høring - forskrift om anvendelse av familievernkontorloven på Svalbard

Barne- og likestillingsdepartementet har sendt på høring et forslag om å gi familievernkontorloven anvendelse på Svalbard. Formålet med forskriften er å åpne for etablering av familieverntjeneste på øygruppen. Høringsfrist er satt til 17. oktober 2007.

Familievernkontorloven gjelder ikke på Svalbard. Det fremgår imidlertid av familievernkontorloven §14 at Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard.

Det fremgår av høringsbrevet at familievernkontorene skal gi tilbud om behandling og rådgivning der det foreligger vanskeligheter, konflikter eller kriser i familiene. Familievernkontorene skal videre foreta mekling i forbindelsen med separasjon og skilsmisse mv, dessuten drive utadrettet virksomhet om familierettede tema som veiledning, informasjon og undervisning. Tjenesten er tverrfaglig bemannet, hovedsakelig av psykologer og sosionomer med videreutdanning i familierapi. Tjenesten er gratis.

I dag er det ikke tilbud om familieverntjeneste på Svalbard. Det er opplyst i høringsbrevet at familievernkontor på fastlandet har fått henvendelser fra personer som oppholder seg på Svalbard og at de har fått tilbud om time ved kontoret i Tromsø. Noen få har benyttet seg av tilbudet. I en del saker har det vært gitt veiledning over telefon. Familievernkontoret i Tromsø har hatt mange henvendelser fra personer bosatt på Svalbard som har gitt uttrykk for at de hadde ønsket at det fantes et tilbud på øygruppen.

Departementet foreslår at det bør gis en forskrift som gir familievernkontorloven anvendelse på Svalbard og i høringsbrevet er det fremsatt forslag til utforming av forskriften.

Sysselmannen har mottatt Lokalstyrets innspill til høringen av 2. oktober 2007. Lokalstyret har intet å bemerke til ordlyden i forskriften. Lokalstyret opplyser at det er behov for en familietjeneste på Svalbard. Samtidig bemerkes at det bor mange mennesker med ulik nasjonalitet på øygruppen. Flere av dem snakker verken norsk eller engelsk. Det bes spesielt om at departementet har fokus på denne gruppen og sørger for at også de inkluderes i et tilbud fra et familievernkontor.

Sysselmannen antar at departementets oppfatning om behovet for en familievern tjeneste på Svalbard er fremkommet på bakgrunn av henvendelser fra befolkningen i Longyearbyen. Sysselmannen har også fått bekreftet at Lokalstyret i sin uttalelse har hatt for øye behovet til bosettingen i Longyearbyen.

Sysselmannen legger til grunn, etter ovennevnte beskrivelse av henvendelser til familievernkontor på fastlandet fra befolkningen på Svalbard, at det synes å være et behov for en familievern tjeneste i Longyearbyen. Det vises også til Svalbardbudsjettet for 2008 hvor det fremgår at Regjeringen har et mål om å opprettholde Longyearbyen som et familiesamfunn og at det ønskes en robust bosetting. Et familievernkontor vil kunne bidra til å nå denne målsettingen.

Det er foreslått å innføre familievernkontorloven for hele Svalbard. Det betyr at loven også får anvendelse i forhold til den russiske bosetningen i Barentsburg og i forhold til de andre bosetningene på Svalbard. Sysselmannen ber departementet særlig ta i betraktning hvilke økonomiske og praktiske konsekvenser det vil medføre å innføre tilbudet om gratis familietjeneste for befolkningen i Barentsburg og for de andre bosettingene på Svalbard. I lys av dette nevner Sysselmannen at dersom et tilbud om familievern tjeneste bare skal gjelde Longyearbyens befolkning må en vurdere hvordan tilbudet skal utformes og forankres.

Lokalstyret har ikke uttalt seg til på hvilken måte familievernkontorordningen skal innføres på Svalbard. Sysselmannen har fått opplyst fra Fylkesmannen i Troms at det i Troms fylke er etablert tre familievernkontorer, hhv i Tromsø, på Finnsnes og i Harstad. Familievernkontoret i Tromsø har en kontordag i måneden på Storslett i Nord- Reisa kommune. Det antas på denne bakgrunn og på bakgrunn av antall henvendelser fra Svalbard til familievernkontor på fastlandet at det ikke er behov for et selvstendig familievernkontor i Longyearbyen med en befolkning ca 2000 mennesker. Dette synspunkt endres ikke selv om tilbudet også skal omfatte befolkningen i Barentsburg som i dag utgjør i overkant av 500 personer og Ny-Ålesund som om vinteren har en befolkning på mellom 20-40 personer. Det antas som foreslått av departementet at det vil være tilstrekkelig med et ambulerende tilbud om familievern tjeneste på Svalbard (i Longyearbyen) med forankring i Familievernkontoret i Tromsø. Tilbudet bør i alle fall utformes i nært samarbeid med Lokalstyret og Sysselmannen for å ivareta et evt forhold til bosettingene utenfor Longyearbyen.

Dersom det etableres en ordning der familievernkontoret i Tromsø står for tilbudet på Svalbard antas som en naturlig følge, at det er fylkesmannen i Troms som er

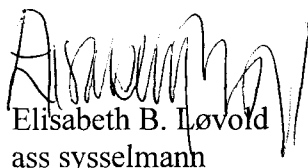
tilsynsmyndighet. Det foreslås imidlertid at Sysselmannen gis en rolle under tilsynet ved at bestillingen gis en rett til å delta på tilsynet og komme med innspill på svalbardfaglige spørsmål.

For øvrig nevnes, som også beskrevet i departementets høringsbrev, at sysselmannen i medhold av svalbardloven § 5 annet ledd har samme myndighet som en fylkesmann. Dersom det etableres en ordning som nevnt i avsnittet over synes dette ikke å være i strid med sysselmannens myndighet som fylkesmann og tilsynsmyndighet. Dersom det imidlertid etableres et selvstendig familievernkontor i Longyearbyen kan spørsmål om hvem som skal være tilsynsmyndighet stille seg noe annerledes.

I den forbindelse nevnes at Justisdepartementet er i ferd med å avklare hvor langt svalbardloven § 5 annet ledd rekker i forhold til spørsmålet om hvem som kan føre tilsyn med Longyearbyen lokalstyre som skoleeier og barnehagemyndighet. Under forutsetningen av at lovens § 5 annet ledd ikke setter begrensninger for at en fylkesmann på fastlandet kan føre tilsyn med lokalstyrets virksomhet i Longyearbyen, tilsier både ressursmessige, praktiske og kompetansemessige hensyn at tilsynet utføres av fylkesmannen i Troms selv om det opprettes et selvstendig familievernkontor i Longyearbyen. Sysselmannen vil imidlertid da sannsynligvis be om å få en sterkere rolle i tilsynet i tråd med foreslått rolle i forhold til tilsyn på skole- og barnehageområdet.

Til slutt bemerkes at det fremgår av høringsbrevet under økonomiske konsekvenser, at kostnadene ved opprettelse av en familievern tjeneste på Svalbard skal dekkes av Bufetat innenfor gjeldende budsjettammer. Selv om tilbudet ikke er utformet enda, vil sysselmannen påpeke at en uansett må påregne at det vil påløpe betydelige kostnader til reise, opphold og tolketjeneste.

Med hilsen

Elisabeth B. Løvold
ass sysselmann